

[Rahbek.]

skulde sættes i Forhold til Kassernes Størrelse og Omraade, er her et Punkt, hvorom vi kunde forhandle, men i alt Fald haaber jeg, at Ministeren ikke vil holde fast ved, at der selv i de mindre og de helt smaa Sparekassers Tilsynsraad skal være et af Ministeriet udnævnt Medlem.

Lovforslagets Kapitel 3 angaar Anbringelse af Sparekassernes Midler. Der skelnes her mellem de saakaldte primære Anbringelser: I., a, b, c, d, e, og de sekundære Anbringelser: II. Under I, c, findes Reglerne for Laan i fast Ejendom. Laan i fast Ejendom maa ydes inden for 60 pCt., under visse Forhold stigende indtil 75 pCt., af Ejendomsskyldværdien. Jeg forstaar ikke rigtig Motiveringen for at gøre Ejendoms-skylden til Maalestok for Belaaningens Højde. Saa vidt mig bekendt har man ikke paa lignende Maade sat andre Pengeinstitutters Adgang til Belaaning i Forhold til Ejendomsskyldværdien. Jeg ved, at der var Tale om ved den nye Kreditforeningslovs Behandling paa en eller anden Maade at sætte Laanegrænsen i Forhold til Ejendomsskyldværdiansættelsen, men man gik bort fra det, og de Regler, der nu findes i Kreditforeningslovens § 19, gaar jo ud paa, at Pengeanbringelsen skal ske efter Reglerne for Anbringelse af umyndiges Midler. Jeg synes, at naar det anses for fyldestgørende over for Kreditforeninger og andre Pengeinstitutter, maa det ogsaa kunne være det over for Sparekasserne. Jeg maa derfor holde for, at det er rimeligt, at Sparekasserne ligesom andre Pengeinstitutter faar Mulighed for at foretage en selvstændig Vurdering, uafhængig af Ejendomsskyldvurderingen.

Hvad Afsnit II, de saakaldte sekundære Anbringelser, angaar, mener jeg, at Grænsen ogsaa her er trukket alt for snævert. Disse Bestemmelser vil jo betyde, at mange, navnlig af de mindre og smaa, Kasser maa standse Laangivningen mod Kautionslaan, hvad jeg personlig finder meget uheldigt. Fra min egen Erfaring paa dette Omraade ser jeg saaledes paa det, at de smaa Kasser slet ikke magter i nævneværdig Udstrækning at anbringe Prioriteter i faste Ejendomme; derimod kan en saadan Sparekasse have stor Betydning for Egnen ved at yde billige Kautionslaan. Jeg vilde i alt Fald meget beklage, om disse Kasser fremtidig skulde være forhindrede i at anbringe deres Penge, saaledes som de, alt taget i Betragtning, finder det bedst og mest forsvarligt. Jeg ved vel, at der, som den ærede sidste Taler sagde, under vanskelige Forhold kan være

en vis Risiko ved at have alt for stor en Del af Sparekassens Kapital anbragt som Kautionslaan, men paa den anden Side er det en Fordel for en Kasse, som har en forholdsvis stor Del af sine Midler anbragt i den Slags Laan med kortere Afdragstid, at den i en vanskelig økonomisk Situation ikke saa let kommer i Likviditetsvanskeligheder som en Kasse, der har en uforholdsmæssig stor Del af sine Midler anbragt i faste Ejendomme. Jeg haaber imidlertid, at vi ogsaa med Hensyn til disse Bestemmelser i Udvalget kan naa til et Resultat, som ogsaa de mindre Sparekasser kan være tjent med.

§ 10 angaar Sparekassernes likvide Beholdning. I den gamle Lov var der en Bestemmelse om, at Sparekasserne skulde have mindst 5 pCt. af deres Indskudskapital anbragt i Kreditforeningsobligationer eller lignende. Nu har man forhøjet Procenten til 8, men til Gengæld har man taget noget mere med, saa at ikke alene det, der er anbragt i Obligationer, men ogsaa Sparekassens kontante Beholdning og Indestaaende i andre Banker og Sparekasser nu maa tages med i disse 8 pCt. Jeg synes egentlig ikke, der er noget at indvende imod dette, men det forbavser mig noget at se af Bemærkningerne til Lovforslaget, at der pr. 31. Marts 1936 var 79 Sparekasser, som havde under 8 pCt. likvid Kapital. Det er imidlertid et af de Spørgsmaal, som vi kan se nærmere paa i Udvalget; jeg skal i og for sig ikke gøre nogen Indvending imod Bestemmelsen.

Bestemmelsen i samme Paragraf, Stk. 4, som det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Jørgen Møller) ogsaa var inde paa, finder jeg heller ikke urimelig. Det er den Bestemmelse, at af en Sparekasses Midler maa ikke ud over 10 pCt. være indestaaende i et enkelt Pengeinstitut, Danmarks Nationalbank undtaget. Det er vist nøjagtigt, som der staar i den gamle Lov, men hertil føjes saa det nye:

„Ej heller maa en enkelt Kunde som Skyldner eller Kautionsist hæfte for et Beløb, der overstiger 10 pCt. af en Sparekasses Midler, herved dog bortset fra Laan af de i § 9 under I. b.—d. angivne Arter.“

Ogsaa dette finder jeg er rimeligt; vi ser jo, om ikke just i Sparekasser, saa i andre Pengeinstitutter, at naar der sker Ulykker, skyldes det i meget stor Udstrækning, at man har givet en enkelt Kunde en uforholdsmæssig stor Kredit.

I § 12, Stk. 5, staar der, at Laan maa ikke optages til Udvidelse af en Sparekasses Virksomhed, men kun til Indfrielse af ind-